

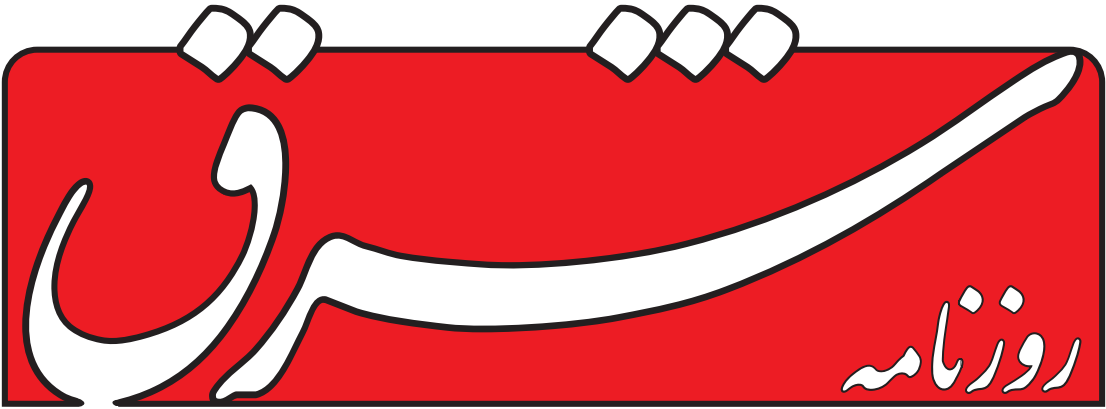
سخنگوی دولت خبرداد

خبرسازی‌ها پیرامون افزایش قیمت بنزین صحت ندارد

گروه سیاست: سخنگوی دولت در توضیح طرح بارانه بنزین اعلام کرد: طرح این است که اگر قرار است پارانه‌ای داده شود و مابه‌التفاوتی دریافت شود، این مستقیماً برود سراغ کسانی که از بنزین استفاده نکردند. علی بهادری جهرمی...

صفحه ۲

چهارشنبه ۱۴۰۰ دی ۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ • ۲۲ دسامبر ۲۰۲۱

ریاض منتظر وین

گروه دیپلماسی: اوایل سال جاری، به موازات مذاکرات احیای برجام، ایران در یک جبهه دیگر نیز مشغول گفت‌وگو شد. تهران و ریاض بعد از سال‌هایی پرتنش، به میز مذاکره نزدیک شدند؛ هرچند به تعبیر بسیاری این عربستان بود که با از دست رفتن...

صفحه ۴

سال نوزدهم • شماره ۴۱۷۶ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

تترها

جدال چپ و راست در بستر اصلاحات

صفحه ۳

تجویز اعاده دادرسی برای پرونده سیف و عراقچی

صفحه ۲

ترمز شورا برای انتصابات

صفحه ۹

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا: بازگشت دوجانبه به برجام بهترین گزینه است

صفحه ۴

ساز خاموش

گزارش میدانی «شرق» از بازار ساز پس از ممنوعیت واردات

صفحه ۵

عملیات نجات «سرباز مهدی»

صفحه ۱۱

حرف اول

تصمیمات مسئولان و سرنوشت ملت‌ها

کوروش احمدی . دیپلمات بازنشسته

ثابت شده نهادها و تصمیمات سیاسی مسئولان کشورها و شیوه حکمرانی، تعیین‌کننده‌ترین عامل در شکست یا پیروزی ملت‌هاست. اگرچه بر اساس فرضیه‌های کلاسیک، فرد موجودی عقلانی بوده و در پی به حداکثر رساندن سود خود است، اما شناخت فرد محدود است، سیاست‌های عمومی اعم از خارجی و داخلی خارج از کنترل او است، اطلاعاتی که فرد می‌تواند داشته باشد ناقص و ناقص است. نیاز او به یک نظام حقوقی مدرن و کارآمد برای عقد توافقی‌ها و اعمال آنها که شکل‌گیری آن خارج از کنترل او است، محرز است. در نتیجه، نهادهایی لازم هستند که بتوانند در حذف یا به حداقل رساندن هزینه‌های اجتماعی و سیاسی تولید، به کنشگر اقتصادی کمک کنند. به این دلایل، نقش رهبران سیاسی و دولت‌ها در ایجاد نهادها و بسترهای لازم بر مبنای قوانین و مقررات کارآمد و تسووق‌دادن آنها به سوی منافع جامعه برای فعالیت‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، در همه جوامع بشری به عاملی تعیین‌کننده در مسیر توسعه کشورها تبدیل شده است. نقش رهبران سیاسی در ایجاد چنین نهادهایی و تحکیم آنها و تضمین تداوم کار آنها در چارچوب قوانین، عاملی تعیین‌کننده است؛ چراکه این رهبران بر بوده حاصل از مالیات یا منابع طبیعی، بدنه مدیریتی و کارشناسی، سیاست‌های آموزشی و تربیتی، ابزارهایی اجرایی، انتظامی، نظامی و امنیتی و بخش عمده ابزارهای اطلاع‌رسانی و تبلیغاتی کنترل و تسلط دارند. از این‌رو، چگونگی شکل‌گیری و هدایت نهادها، نقشی تعیین‌کننده در دستیابی به سطح بالایی از قانونمندی، عدالت و رفاه در کشورها یا فروغلتیدن آنها در هرج‌ومرج، فقر و عقب‌ماندگی دارد. سایر تئوری‌های توسعه نیز که بر عوامل دیگری مانند جبر جغرافیا، سواد و درک نخبگان، شرایط فرهنگی جوامع و مانند اینها برای توضیح توسعه‌یافتگی و عقب‌ماندگی تأکید داشته‌اند، در برابر نقد نهادگرایان توفیقی نداشته‌اند. تجربه بشری نشان داده است تنها نهادها و قوانین مشارکتی و کثرت‌گرا که مشارکت حداکثری مردم در روند تصمیم‌گیری‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، بدون تبعیض ناشی از نژاد، جنسیت و طبقه اجتماعی را تأمین کنند، می‌توانند زمینه‌ساز توسعه باشند.

ادامه در صفحه ۲

سخنگوی قوه قضائیه افزایش اسناد محرمانه را جرم دانست

پیگرد قضائی در انتظار لاریجانی؟

صفحه ۳

روایت توکلی از تصمیمات دولت در گفت‌وگو با «شرق»:

مجلس شریک انتصابات دولت است

صفحه ۲

یادداشت

ظرفیت را افزایش دادند؛ ظرفیت را افزایش دهید...

امیر عربی چشم‌پزشک

باید توانش را در قالب طرح بدهند، باید خاطر نشان کرد که این موضوع در مورد دوره پزشکی عمومی صق می‌کند اما وضع طرح نیروی انسانی برای دوره تخصص در قالب تعهد خاص و درحالی‌که در تمام مدت تحصیل درحال انجام کارهای سنگین مرتبط با بیمارستان‌های شلوغ دولتی بوده‌اند و جزء اصلی و لاینفک درآمد بیمارستان‌ها بوده‌اند، شک و شبهه‌هایی در اذهان کنجکاو برمی‌انگیزد. از این مباحث ریشه‌ای بگذریم، برمی‌گردیم به همان نقطه اول، پزشکان جوان متخصص تمایل به کار در مناطق محروم ندارند. حساب این پزشکان جوان و تازه‌وارد را از پزشکان باتجربه با مطب‌های شلوغ و استبداد خانوادگی (همان مافیای خودمان) یا پزشکان آقا‌زاده که مشغول کار در طب آرایشی هستند، جدا کنید. از پزشکانی صحبت می‌کنیم که به‌ترین نمره‌ها و رتبه‌ها از شهرستان و تهران وارد بهترین دانشگاه‌ها شدند و پس از سال‌ها هنگام خروج از در دانشگاه‌ها و بیمارستان‌ها چنان حس غربت و بیگانگی‌ای با رویاهایشان دارند که گویی از غار کفخ خارج شده‌اند. این شرایط را با شرایط حاکم در اواسط دولت یازدهم مقایسه کنید که بهبود دریافتی پزشکان طرحی سبب شده بود که برای محروم‌ترین منطقه کشور پزشکان رقابت و قرعه‌کشی می‌کردند و بعضاً دربه‌در بیگاری پارتی بودند تا دوهزار کیلومتر از خانه‌شان دور باشند. این موضوع صرفاً به این دلیل بود که حقوق مناسب آن زمان باعث می‌شد پزشک جوان پس از دو سال با پس‌انداز خود، حتی در پایتخت خانه رهن کند و ازدواج کند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

تهران به بستری نیاز دارد

علیرضا طاهری کارشناس محیط زیست

دو زون، محدودیت‌هایی وجود دارد که با پرداخت هزینه قابلیت ورود وجود دارد و علاوه بر آن به دلیل پاندمی این محدودیت برای یک بار ورود در ساعات اولیه صبح و یک بار خروج بعد از ساعت تعطیلی ادارات برای کارمندان ادارات لغو شده است که عملاً با طولانی شدن این موضوع، محدوده‌های تردد کم‌تر از قبل شده‌اند. بر اساس تجربیات جهانی مدل‌های مختلفی تست شده است؛ از جمله عوارض تردد در مسیرهای پارتی‌افیک، پارکینگ‌های محدود و به‌زیرنه‌های بالا و عدم امکان پارک خودرو در غیر از مکان‌های مشخص، اخذ عوارض خودرو متناسب با استفاده از خودرو در مسیرها و زمان‌های پرتدد، همچنین سال ساخت و کارکرد خودرو که با توجه به عدم ارائه جایگزین مناسب و اجرانشدن زیرساخت‌ها در شرایط فعلی اجرای موارد ذکر شده آسیب‌هایی به قشرهای آسیب‌پذیر وارد می‌کند. توسعه محله‌ای که بر این اساس باید دلایل سفرهای درون شهری را جای امکان کاهش پیدا کند؛ به این معنا که برای تحصیل، اشتغال، درمان، فروشگاه و... نیازی به سفر طولانی درون شهری وجود نداشته باشد و در صورت لزوم وسیله حمل‌ونقل همگانی یا مشخصات ذکر شده از مبدأ تا مقصد با سرپوش‌دهی مناسب در محله وجود داشته باشد. توسعه حمل‌ونقل پاک که شامل پیاده‌روی، دوچرخه‌سواری وسایل نقلیه غیرفسیلی سوز می‌شود. با ایجاد امنیت اجتماعی و جانی و بسترسازی از قبیل ساخت، تجهیز و ایمن نگه‌داشتن مسیر و پارکینگ و هم‌زمانی ایجاد محدودیت برای خودروی شخصی، دوچرخه‌سواری، موتور و دوچرخه برقی دارای مطلوبیت می‌شوند.

ادامه در صفحه ۴

سرمقاله

مسئله آرایش (همسازي) مجدد

حمزه نوذری . جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

برخی پژوهشگران و نظریه‌پردازان ویژگی اساسی کشورهای توسعه‌نیافته را تخصصی‌نشدن ساختارهای اجتماعی آن می‌دانند. به عبارتی، در جوامع غیرمدرن شاهد درهم‌آمیختگی ساختارها هستیم. براساس این، حرکت کشورها به سوی جامعه مدرن عبارت است از تخصصی‌شدن ساختارها و نهاد‌های جامعه. دورکیم یکی از بنیان‌گذاران جامعه‌شناسی از آن‌ها عنوان فرایند تمایز نام می‌برد. در این میان، جامعه‌ای را که فرایند تخصصی‌کردن در آن به نحو مناسبی ایجاد شده، می‌توان جامعه مدرن نامید. ساختارهای تخصصی که هریک وظایف خاص و ویژه‌ای را برعهده دارند، کارآمدتر از ساختارهای غیرتخصصی هستند. براساس این تعریف، جامعه ایران را می‌توان مدرن نامید؛ اما مسئله مهمی در این میان شکل می‌گیرد و آن هم این است که ساختارهای تخصصی شده چگونه در ارتباط مناسب با هم قرار می‌گیرند. به عبارتی، آرایش مجدد ساختارهای تمایز یافته مطرح می‌شود. اگرچه انفکاک و تمایز ساختاری ظرفیت و کارکردها را بالا می‌برد؛ اما مسئله دیگری مطرح می‌شود که اسملسر (از جامعه‌شناسان مکتب نوسازی) از آن با عنوان ادغام و همسازي مجدد نام می‌برد که عبارت است از تطبیق و هماهنگ‌سازی فعالیت ساختارها و نهاد‌های تخصصی جدید. نویسنده این متن در کتاب جامعه‌شناسی و جامعه ایران، این مسئله را تحت عنوان رویکرد آرایش مناسب بین جامعه مدنی، دولت و اقتصاد بیان کرده است. در جامعه ایران شاهد تخصصی‌شدن زیاد سازمان‌ها، نهادها و بخش‌ها هستیم؛ اما مسئله همسازي (آرایش) مجدد در جامعه ما به شدت خود را نشان می‌دهد. نه تنها ساختارهای کلان جامعه، همسازي و آرایش مناسب با هم ندارند؛ بلکه در هر سازمان و نهادی هم این مشکل وجود دارد. هم‌راستایی و ارتباط مناسب بین وزارتخانه‌هایی که به شدت تخصصی شده‌اند، مسئله مهمی در جامعه ایران است. یکی از وظایف اصلی رئیس‌جمهور به‌عنوان رئیس هیئت دولت ایجاد آرایش مناسب بین وزارتخانه‌ها جهت دستیابی به اهداف اعلام‌شده است. در دوره‌های مختلف تاریخ ایران این عدم ارتباط و آرایش مناسب وجود داشته است. بسیاری از چالش‌های جامعه ایران ریشه در این عدم تطبیق و آرایش مناسب بین ساختارهای تخصصی دارد. در سطح استانی وظیفه اصلی استاندار ایجاد آرایش و ارتباط مناسب بین سازمان‌های تخصصی است. یکی از شاخص‌های ارزیابی استانداران، موفقیت یا عدم موفقیت در همسازي و هم‌راستایی ساختارهای تخصصی شده است. مسئله آرایش و همسازي مجدد آن چنان گسترده است که گاهی بخش‌های مختلف یک سازمان برای همسویی فعالیت‌های‌شان، تفاهم‌نامه همکاری منعقد می‌کنند و از این تفاهم‌نامه به‌عنوان موفقیت کاری خود یاد می‌کنند؛ درحالی‌که نشانه شکست هم‌راستایی و همسازي فعالیت‌های بخش‌های تخصصی و مدیران ارشد یک سازمان است. براساس آنچه بیان شد، جامعه ایران دچار مسئله آرایش یا همسازي مجدد ساختارهای تخصصی شده است و مدرنیته ایرانی را می‌توان بر این اساس فهمید. گاهی مدیران ارشد از فعالیت‌های تخصصی سازمان خود بی‌خبر هستند، چه رسد به اینکه همسازي مجدد بین آنها ایجاد کنند. در کشور ما تصور بر این است که اگر چالشی وجود دارد، برای رفع آن باید ساختار تخصصی شکل گیرد، درحالی‌که مسئله دیگری ایجاد می‌شود با عنوان چگونگی تطبیق و هماهنگ‌سازی فعالیت نهاد‌های جدید.

ادامه در صفحه ۴

«شرق» برای سال ۱۴۰۱ منتشر می‌کند «عصر حرکت»

برای سال ۱۴۰۱ «شرق» این بار با سررسید «عصر حرکت» میزبان مخاطبان خود خواهد بود تا بر حسب یک سنت چندساله با دقایق یک روز شمار تداوم حضور در کنار مخاطبان‌ش را تجربه کند. این بار اما سررسید «عصر حرکت» با زبان گویایی زندگی ۵۲ نفر از شهروندان ایرانی را بازگو می‌کند که در سده گذشته هر کدام مبنایی برای یک اتفاق و آغازی برای یک دگرگونی بوده‌اند. «شرق» در روز شمار خود برای ۱۴۰۱ سرنوشت آدم‌هایی را بازخوانی می‌کند که مدرن شدن ایران در حوزه‌های مختلف ناشی از تلاش آنان برای «زندگی دیگر» بوده است. عصر حرکت را بخوانید؛ تصویری از تلاش آدم‌هایی است که در ساخت تاریخ معاصر این سرزمین نقش ایفا کرده‌اند.

برای سفارش سررسید «شرق» با شماره‌های زیر تماس بگیرید.

واتس‌آپ ۰۹۳۵۵۰۷۱۴۸۳ - ۰۳۵۴۸۰۳۸۹۰۲۱-۰۲۱

خورشید

همیشه از **شرق** طلوع می‌کند

شبکه شرق، باشما

sharghonline.com | @sharghDaily

ادامه در صفحه ۲